

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

Säkerhets-, Skydds- & Miljöinstruktion

Gäller för samtliga som arbetar eller vistas inom någon av Vänerhamn AB:s anläggningar

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

Välkommen till Vänerhamn AB

Innan arbete påbörjas ska denna Säkerhets-, Skydds & Miljöinstruktion läsas noga, för att öka säkerheten för personal hos såväl Vänerhamn som extern samarbetspartner.

Extern samarbetspartner ansvarar för att egen personal och eventuella underentreprenörer och underleverantörer tagit del av och förstått innebörden av denna instruktion.

Samarbetspartner intygar detta genom att signera blanketten "Kvittens gällande Säkerhets-, Skydds & Miljöinstruktion" (sid 12) alternativt via kvittens av tagg. Signerade kvittenser ska returneras till kontaktperson inom Vänerhamn.

Om samarbetspartner, eller dess personal, bryter mot regler angivna i instruktionen ges en varning. Sker inte rättelse kommer samarbetspartner omedelbart att avvisas från anläggningen och stängas av från uppdraget.

Vänerhamn kontrollerar att instruktionen efterlevs genom planerade och oplanerade inspektioner, skydds- och brandskyddsronder samt kontroller. Identitetskontroller av personer som vistas inom hamnanläggningarna kan komma att utföras.

Göran Lidström

VD, Vänerhamn AB

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

Innehållsförteckning

	Sida
Allmänna regler	4
Lagar och föreskrifter, hamn- & sjöfartsskydd (ISPS), hygienkrav, tillträde, fotoförbud, rökförbud, droger och alkohol, stöld	
Samordning	5
Samordningsansvar, samordningsmöten	
Trafik	6
Trafik inom hamnområdet, hastighet, parkering, ansvar	
Utbildning/tillstånd	7
Truck/lastmaskin, arbete på hög höjd, lyftanordningar, heta arbeten	
Personlig skyddsutrustning	8
Varselkläder, hjälm, skyddsskor m.m.	
Miljö	9
Kemikalier, spill, avfall	
Olycksfall och tillbud	10-11
Olyckor, tillbud, rapportering, brand, checklista vid olycka, viktiga telefonnummer	
Kvittens	12

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

ALLMÄNNA REGLER

Lagar och föreskrifter

Allt arbete som utförs inom Vänerhamn AB:s verksamhetsområde skall bedrivas i enlighet med gällande lagar och föreskrifter.

Skyddsområde – Hamn- & sjöfartsskydd

ISPS-koden för sjöfartsskydd samt regelverket för ökat hamnskydd omfattar samtliga Vänerhamns hamnar. Hamn- och sjöfartsskyddet syftar till att förebygga avsiktliga olagliga handlingar och ska skydda mot yttre hot.

Regelverken innebär bl.a. att vi kontrollerar tillträdet till hamnarna och fartygen, gods som hanteras, personer som befinner sig i hamnarna osv.

Observera!

När fartyg ligger i hamn är området kameraövervakat och ingen obehörig får vistas innanför det orangemarkerade och skyltade området ut mot fartyget.

Inpassering till hamnen = skyddsområde

Samarbetspartners och besökare måste anmäla sitt besök vid något av hamnens kontor. Alla anställda och hyresgästers medarbetare med arbetsplats i hamnen innehar personlig tagg för inpassering. Ofta återkommande externa samarbetspartners kan vid behov tilldelas personlig tagg.

När skälet, som gett tillträde/behörighet att vistas inom hamnområdet t.ex. lasta/lossa, utföra arbete eller liknande, utförts, ska området lämnas.

Att stanna kvar inom området utan skäl är att vistas som obehörig på området vilket inte är tillåtet.

ID-kontroll & fordonsvisitation

Alla medarbetare och besökare ska vara förberedda på ID-kontroll vid vistelse i hamnen.

Fordonsförare är skyldiga att, på begäran av bevakningspersonal, upplåta sitt fordon för visitering vid vistelse inom samt vid in- och utpassering till/från hamnområdet.

Fotoförbud

Generellt foto- och filmförbud gäller inom alla Vänerhamn AB:s anläggningar. Fototillstånd utfärdas av Driftchef på respektive anläggning i samråd med Säkerhetschef eller VD samt Marknadschef.

Mat & annan förtäring

Vänerhamn har krav på att hålla en god miljö och hygien i våra magasin. Därför är det absolut förbjudet att förtära mat, frukt m.m. i våra magasin. Matavfall och förpackningar för mat får inte slängas i magasinerna, inte ens i papperskorgar/avfallskärl.

Rökförbud

Rökförbud råder inom samtliga av Vänerhamn AB:s anläggningar, förutom på anvisade platser.

Droger & alkohol

Vänerhamn AB har en drogpolicy som innefattar samtliga anställda, externa samarbetspartners och dess anställda. Verksamheten som bedrivs inom Vänerhamn AB:s område är helt oförenlig med bruk av alkohol och droger. Slumpvisa drogtestar kan förekomma. Drogpåverkad person avvisas och polisanmäls.

Stöld

Stöld/tillgrepp av Vänerhamn AB:s egendom eller gods som hanteras/lagras utreds och polisanmäls.

Vänerhamn

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

SAMORDNING

Vänerhamn AB är samordningsansvariga för arbetsmiljön, vilket innebär att se till att arbetsmiljöarbetet samordnas för egen personal samt externa aktörer och samarbetspartners som arbetar i hamnen. Syftet är att förebygga ohälsa och olycksfall på den gemensamma arbetsplatsen. Arbetsgivare och de som arbetar på platsen skall följa de anvisningar som Vänerhamn AB ger.

För att skapa säkra arbetsförhållanden inom Vänerhamn AB:s anläggningar skall externa parter arbete samordnas med övrig verksamhet som bedrivs inom Vänerhamn AB. Detta sker genom samordningsmöten mellan berörda parter innan arbetet startar.

Varje arbetsgivare är arbetsmiljöansvarig för sina anställda. Samordningsansvaret gäller just samordning av arbetsmiljörisker och är inget totalansvar för inblandade företags arbetsmiljöarbete. Även egenföretagare har arbetsmiljöansvar.

Samordningsmöten

Som samordningsansvarig kallar Vänerhamn AB till samordningsmöten och vid behov gemensamma skyddsronder med berörda externa samarbetspartners, som entreprenörer och eventuella underentreprenörer.

Samordningen ska leda till en säker arbetsmiljö för alla som arbetar inom hamnområdet. Vid samordningsmöten kan till exempel riskfyllda arbetsmoment tidsstyras, det kan klargöras vem som ansvarar för speciella skyddsanordningar och man kan kontrollera om personal hos samarbetspartners har nödvändig information, utbildning och tillstånd för att till exempel vistas inom hamnområdet samt köra kran, truck, skylift eller liknande.

Det är obligatoriskt att arbetsmiljöansvarig person från berörda företag medverkar vid dessa tillfällen.

Arbetstider

Vänerhamns normala arbetstider, måndag-fredag kl. 7-16, skall följas om inte annat avtalats.

Försäkringar

Extern samarbetspartner skall ha giltiga försäkringar avseende:

- Ansvarsförsäkring för verksamheten
- Arbetsmarknads- och trygghetsförsäkringar för sin personal
- Sedvanliga försäkringar för utfört arbete samt försäkringar för fordon, maskiner och annan egendom

Vänerhamn

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

TRAFIK INOM HAMNOMRÅDENA

Trafikförordningens bestämmelser gäller inom Vänerhamn AB:s anläggningar. Lokala undantag och tillägg framgår av denna instruktion.

Allmänt

Gång-, cykel- och fordonstrafik på lastningsplatser och materialupplag, som inte är nödvändig för arbetets utförande, är förbjuden. Fotgängare skall medverka till en bra kommunikation/ögonkontakt med maskinförare för att undvika påkörningsolycka.

Med hänsyn till de speciella förhållanden som råder inom hamnområdet, med livlig och tung trafik, är det viktigt att alla trafikanter som rör sig på området är uppmärksamma och iakttar största möjliga försiktighet.

Riskobservationer, tillbud och skador i trafiken skall anmälas till respektive driftchef. Trafikförseelser kan medföra avvisning från området.

Observera!

- Trucktrafiken är mycket frekvent och förarna har begränsad sikt
- Truckarna är tungt lastade, utskjutande last utan varselmarkering eller belysning kan förekomma
- Korsande spårtrafik förekommer inom vissa hamnområden, korsningarna är obevakade. Innan passage skall trafikant förvissa sig om att tåg inte närmar sig korsning

Hastighet

Högsta tillåtna hastighet inom hamnområdet är 30 km/h för vägtrafik.

För järnvägstrafik gäller 10 km/h, se gällande TRI för mer information.

Varningsljus

Arbetsfordon som har roterande varningsljus skall använda dessa.

Parkering

Fordon får endast parkera på anvisade parkeringsplatser, i övrigt gäller parkeringsförbud. Fordon får aldrig stanna eller parkera så att de kan bli till hinder eller fara för andra trafikanter eller annan verksamhet.

Det är inte tillåtet att parkera för att övernatta/sova i hamnen.

Ansvar

Vänerhamn AB tar inget ekonomiskt ansvar för skador som orsakats genom vårdslöshet eller åsidosättande av gällande föreskrifter och instruktioner.

Den som för in ett fordon på Vänerhamn AB:s hamnområde skall vara medveten om ökad risk för skador på billack, glastrutor och däck på grund av nedfallande material, glas, tappade spånor eller andra föremål.

Vänerhamn

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

UTBILDNING / TILLSTÅND

Truck/lastmaskin

Truckkörning är endast tillåten för den som kan uppvisa giltigt utbildningsintyg enligt gällande truckläroplan för den fordonsklass som skall användas, samt arbetsgivarens skriftliga tillstånd för att använda trucktypen.

Lastmaskin som används med annat än gafflar, räknas ej som truck. Föraren skall då kunna uppvisa yrkesbevis för hjullastare samt arbetsgivarens skriftliga tillstånd.

Utbildningsintyg, yrkesbevis och arbetsgivarens skriftliga tillstånd visas upp för Driftchef eller annan den som beställt arbetet.

Användande av Vänerhamns fordon/maskiner

Lån av maskinerier tillhörande Vänerhamn AB är tillåtet endast om skriftligt tillstånd lämnats av Vänerhamn AB:s arbetsledning. Vid lån skall entreprenören förvissa sig om att maskinen är säker och lämplig för arbetsuppgiften, exempelvis genom högsta tillåtna belastning.

Arbete på höjd

Arbete på höjd skall utföras från en säker plattform, ställning eller mobil arbetsplattform. Mobila arbetsplattformar får endast användas av person med giltig utbildning enligt gällande liftläroplan, giltighetstiden är 5 år från utfärdandedatum. Inhyrda plattformar skall vara besiktigade och godkända.

Vid arbete på höjder över 2 meter, med passerande fordonstrafik ska arbetsområdet spärras av för att förhindra påkörning.

Godkänd personlig fallskyddsutrustning skall användas.

Lyftanordningar/lyftutrustning

Lyftanordningar över 250 kg får endast användas av person som innehar giltigt utbildningsintyg.

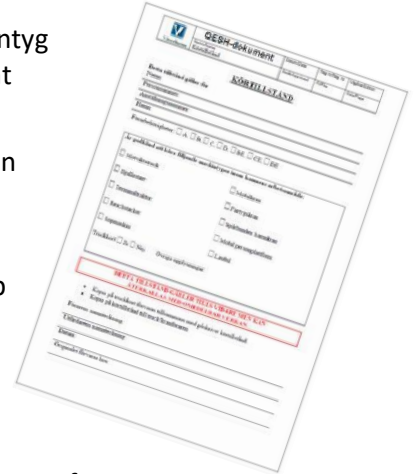
Heta arbeten®

Med Heta Arbeten avses svetsning, skärning, rondellarbete, lödning eller andra arbeten som ger upphov till öppen låga, het yta eller gnistor.

För genomförande av brandfarliga heta arbeten krävs en tillståndsansvarig, från Vänerhamn AB, en brandvakt och en utförare av det heta arbetet på plats. Samma person kan inte ha flera roller. Innan arbetet påbörjas skall utföraren och den tillståndsansvarige samråda. Utföraren av det heta arbetet ansvarar för att det finns släckutrustning i tillräcklig omfattning på det aktuella arbetsstället.

På arbetsplatser där brandriskerna inte kan undanröjas eller kontrolleras på ett tillförlitligt sätt, får hetarbete inte utföras. Utred alternativ arbetsmetod.

Tillståndsansvarig, utförare och brandvakt skall vara utbildade i heta arbeten enligt SBF:s föreskrifter, med godkänt resultat. Detta skall styrkas med giltigt certifikat.

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

PERSONLIG SKYDDSUTRUSTNING

Arbetsgivare skall förse sina anställda med den personliga skyddsutrustning som verksamheten kräver. Utrustningen skall uppfylla de krav som ställs i lagar samt andra regelverk och normer.

Behov av ytterligare skyddsutrustning än den obligatoriska som anges nedan, bedöms på varje arbetsplats för det arbete som skall utföras.

Obligatorisk personlig skyddsutrustning

Följande skyddsutrustning är minimikrav och obligatorisk att bära vid arbete/vistelse utomhus i hamnområdet, i lager/magasin samt vid körning av lastare, gaffeltruckar och andra fordon.

- Varselplagg på överkropp, CE-märkt enligt EN 471 alt. EN ISO 20471, minst klass 2
- Varselbyxa, CE-märkt enligt EN 471 alt. EN ISO 20471, minst klass 1
- Skyddsskor, CE-märkta enligt EN 345, klass S3

För besökare och chaufförer, som tillfälligt/kortvarigt vistas i hamnen, samt för kontorspersonal gäller ej krav om varselbyxa.

Skyddshjälm med hakrem

Skyddshjälm med hakrem med trepunktsfäste, CE-märkt enligt EN 397, skall alltid användas vid:

- Arbete och besök ombord på fartyg
- Arbete på kaj vid långsida fartyg
- Besiktning av lyftredskap
- Arbete då risk för fallande föremål finns t.ex. vid lyftoperationer

Övriga personliga skydd

- Hörselskydd (kåpor eller öronproppar) CE-märkt enligt EN 352 skall alltid användas om bullernivån kan orsaka skador, se skyltar i lokalerna samt arbetsinstruktioner.
- Ögonskydd (skyddsglasögon eller visir) CE-märkt enligt minimikraven i EN 166 krävs på de arbetsplatser där det finns särskilda risker för ögonskador, se skyltar i lokalerna samt arbetsinstruktioner.
- Skyddshandskar, CE-märkt enligt tillämplig standard utifrån arbetets risker, ska användas när det finns risk för handskador.
- Andningsskydd, CE-märkt enligt tillämplig standard utifrån arbetets risker, krävs på de arbetsplatser där det finns särskilda risker för inandningsskador, se skyltar i lokalerna samt arbetsinstruktioner.
- Vid arbete på höjd, d.v.s. höjder över 2 meter, där annat fallskydd inte är möjligt att använda, krävs alltid användning av CE-märkt personlig fallskyddsutrustning.
- Flytväst med grenband och tillräcklig flytkraft ska användas vid förtöjningsarbeten och liknande arbeten där det finns risk att falla i vattnet.

Vänerhamn

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

MILJÖFRÅGOR

Vänerhamn AB arbetar med ständiga förbättringar genom målstyrning och förebyggande åtgärder för att minimera föroreningar och andra skador på miljön.

Extern samarbetspartner är skyldig att under arbetets gång samt efter avslutat arbete hålla god ordning på arbetsplatsen inom hamnområdet. Se till att material, verktyg och avfall inte hindrar befintlig verksamhet eller utgör risk för olycksfall, brand eller utsläpp till mark eller vatten. Beredskap i tillräcklig omfattning ska finnas för att hantera eventuella spill av oljeprodukter eller kemikalier. Anmäl genast ett utsläpp till driftchef eller annan kontaktperson på Vänerhamn.

Avfall och farligt avfall

Avfall som uppkommer vid extern samarbetspartners eget arbete, skall samarbetspartnern själv ta hand om och ta med ut från hamnområdet, om inte annat överenskommits.

Spillolja, annat flytande oljehaltigt avfall, kemikalieavfall, torktrasor med olje-/kemikalierester m.m. skall samlas in och förvaras i täta behållare.

Kontakta Driftchef eller den kontaktperson som finns för uppdraget om oklarheter uppstår.

Kemikalier

Extern samarbetspartner skall lämna in förteckning över de kemikalier som kommer att användas inom Vänerhamns områden. Kemikalier och kemiska produkter skall hanteras på ett sådant sätt att spill och läckage förhindras.

Vid arbete med kemikalier skall personen ha kunskap om:

- Hur ämnet skall hanteras
- Vilken personlig skyddsutrustning som skall användas
- Vilka saneringsåtgärder som skall utföras
- Hur första hjälpen skall ske

Kemikaliespill

Om kemikaliespill sker inom Vänerhamn AB:s anläggning skall sanering ske så fort som möjligt och Driftchefen för anläggningen omedelbart informeras. Spill och ev. absorbermedel hanteras som farligt avfall om inte säkerhetsdatabladet för produkten anger något annat.

Vattenskyddsområde

Delar av Vänern och hela Göta älv är klassade som vattenskyddsområden och dricksvattentäkter. Det innebär att utsläpp, spill och läckage av ämnen som riskerar att förorena vattnet ska undvikas.

Om en olycka ändå sker som orsakar utsläpp, spill eller läckage som bedöms medföra

1. **akut** risk för vattenförorening – Meddela **omedelbart** räddningstjänsten via SOS Alarm 112
2. **ej akut** risk för vattenförorening – Meddela **snarast** möjligt Vänerhamn, som meddelar tillsynsmyndigheten i kommunen. Alternativt, om ingen representant från Vänerhamn är tillgänglig, meddela själv tillsynsmyndigheten, miljö- och hälsoskyddsnämnden, i kommunen där olyckan skett, **snarast**.

Vänerhamn

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

OLYCKSFALL OCH TILLBUD

Innan varje arbete påbörjas så skall metoden "30-sekunders riskanalys" tillämpas. Den uppmanar till eftertanke och styrning av arbetet innan arbetsmomentet startar.

Olycksfall och tillbud skall omedelbart anmälas till driftchef i respektive hamn och till den egna arbetsledningen. Olycksfall och tillbud skall snarast möjligt rapporteras skriftligt, blankett erhålls av Vänerhamn kontaktperson.

Hjärtstartare

Hjärtstartare finns i samtliga Vänerhamns hamnar, utom Stallbackahamnen i Trollhättan (aktuellt 2023-05-03). Normalt i eller utanför entrén till kontorsbyggnaden i hamnen. Ta reda på var hjärtstartare finns innan arbete startar.

Olyckor & bränder

Om en olycka/brand skulle inträffa, tänk på följande:

- Överblicka**
Antal skadade? Fler risker?
- Prioritera**
Vad måste göras först?
- Varna**
Varna om risk finns för ytterligare olycka eller förvärrande av skadan
- Larma 112**
Svara på SOS-operatörens frågor
- Första hjälpen**
HLR-instruktion – se sista sidan
- Brand**
Rädda – Varna – Larma – Släck
Stäng dörrar för att hindra spridning!

Viktigt att komma ihåg!

Stanna kvar på olycksplatsen tills räddningspersonal och personal från Vänerhamn AB tagit över och att alla efterfrågade uppgifter har lämnats.

Utrymning och återsamling

Utrymningsplaner finns anslagna i Vänerhamn AB:s lokaler där personal stadigvarande arbetar.

I magasin och tält skyltas nödutgångar. Ta reda på var nödutgångar och närmaste återsamlingsplats finns, innan igångsättning av arbetet. Säkerställ alltid utrymningsstrategi och återsamlingsplats för varje planerat arbete.

Ta alltid reda på var brandsläcknings- och första hjälpen-utrustning finns innan arbete påbörjas.

Vänerhamn

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

VIKTIGA TELEFONNUMMER ATT KÄNNA TILL

112 – Larmnummer för Räddningstjänst, Ambulans, Polis, Tull m.fl.

Ska användas vid akuta nödsituationer då det är fara för liv, egendom eller miljö.

Driftchef Karlstad Stuveriet och Oljehamnen

Marie Andersson +46 54 14 48 81

Driftchef Vänerterminalen

Gunilla Rinstad +46 54 14 48 94

Driftchef Kristinehamn

Klas Höggren +46 550 877 60

Driftchef Otterbäcken

Maria Gustafsson +46 551 14 19 20

Driftchef Lidköping, Vänersborg, Trollhättan

Klas Garp +46 54 14 48 95

Kustbevakningen

Ledningscentral, dygnet runt 077-670 60 00

Växel kontorstid 077-670 70 00

Tullverket

Tipstelefon 90 114

Växel kontorstid 0771-520 520

Transportstyrelsens journummer vid järnvägsolycka

+46 771-510 920

	Datum	Sign
Upprättad	2015-09-11	S. Nilsson
Reviderad	2023-05-03	H Johansson
Reviderad / Godkänd	2024-10-28	KMS / VD

KVITTENS

SÄKERHETS-, SKYDDS- & MILJÖINSTRUKTION

Kvittensen innebär att extern aktör/samarbetspartner mottagit, tagit del av och förstått innebörden av Vänerhamns Säkerhets-, Skydds & Miljöinstruktion.

Det åligger extern aktör/samarbetspartner att se till att egen personal, anlitate underentreprenörer, transportörer och dess personal tagit del av och efterföljer denna instruktion.

Företagsnamn:	
Namn:	
Tel.nr:	
Födelsedatum (år-mån-dag):	
Namn arbetsmiljöansvarig:	
Tel.nr. arbetsmiljöansvarig:	
Ort och datum:	
Namnteckning:	

Personuppgifter hanteras i enlighet med Dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 (GDPR).

Skickas signerad till driftchef för berörd enhet inom Vänerhamn eller till den person som tillhandahållit säkerhets-, skydds- & miljöinstruktionen.